

Milliyetçilik Söyleminin Kamu Politikalarına Etkisi Üzerine Sosyolojik Bir Okuma

Samet Ünlü | 0000-0001-9493-6173 | sametunlu@cumhuriyet.edu.tr

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Şarkışla Âşık Veysel Meslek Yüksekokulu, Pazarlama ve
Reklamcılık Bölümü, Sivas, Türkiye

ROR: <https://ror.org/04f81fm77>

Öz

Milliyetçi söylem, modern devletlerde yalnızca ideolojik bir yönelim olmanın ötesinde, karar alma süreçlerini doğrudan etkileyen güçlü bir toplumsal dinamiktir. Ulusal kimliğin inşası, toplumsal aidiyetin pekiştirilmesi ve kriz dönemlerinde kitlelerin mobilize edilmesi gibi işlevleri, bu söylemin kamu politikalarındaki belirleyici rolünü güçlendirmektedir. Eğitim, güvenlik, göç, ekonomi, dil ve kültür politikalarında etkili bir çerçeve sunan milliyetçilik, kapsayıcı biçimde uygulandığında toplumsal bütünleşmeyi teşvik edebilir; dışlayıcı biçimde kurgulandığında ise ayrışma, kutuplaşma ve toplumsal gerilimleri derinleştirebilir. Bu ikili doğa, özellikle politika yapıcılar ile sivil toplum arasındaki etkileşimde belirginleşmekte; milliyetçi söylem, kimi zaman birleştirici bir referans noktası olurken kimi zaman da ideolojik çatışmaların merkezine yerleşebilmektedir. Bu araştırma, milliyetçi söylemin kamu politikalarına yansımaları sosyolojik bir perspektifle inceleyerek, söylemin hem birleştirici hem de dışlayıcı yönlerini ortaya koymaktadır. Araştırmada, Gellner, Anderson, Smith ve Billig gibi kuramcılarının yaklaşımları Gramsci'nin hegemonya kavramı ve Foucault'nun söylem analiziyle birleştirilmiş; Türkiye örneğinde eğitim müfredatı, göç politikaları, güvenlik stratejileri ve ekonomik milliyetçilik uygulamaları incelenmiştir. Bu incelemeler, milliyetçi söylemin toplumsal rıza üretiminde ve politikaların meşrulaştırılmasında kritik bir işlev üstlendiğini göstermektedir. Ancak aynı zamanda, çoğulculuğu sınırlandırarak farklı kimlikleri görünmez kılma riskini de barındırdığı görülmüştür. Bu bağlamda, milliyetçi söylemin demokratikleşme süreçlerinde dengeli, kapsayıcı ve eşitlikçi bir biçimde yeniden tanımlanması, toplumsal barış ve siyasal istikrar açısından kritik önemdedir.

Anahtar Kelimeler

Devlet, İdeoloji, Kamu Politikası, Kimlik, Milliyetçilik

Atıf Bilgisi

Ünlü, Samet. "Milliyetçilik Söyleminin Kamu Politikalarına Etkisi Üzerine Sosyolojik Bir Okuma". *Sosyolojik Bağlam Dergisi* 6/3 (Aralık 2025), 529-555.

<https://doi.org/10.52108/2757-5942.6.3.7>

Makale Bilgisi

Geliş Tarihi	15.10.2025
Kabul Tarihi	20.11.2025
Yayın Tarihi	15.12.2025
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme
Etik Beyan	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.
Benzerlik Taraması	Yapıldı – Turnitin
Etik Bildirim	dergi@sosyolojikbaglam.org
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.
Yapay Zeka Kullanımı	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde yapay zeka tabanlı herhangi bir araç veya uygulama kullanılmamıştır. Çalışmanın tüm içeriği, yazar(lar) tarafından bilimsel araştırma yöntemleri ve akademik etik ilkelere uygun şekilde üretilmiştir.
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC-ND 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır